

Zaterdag 25 december 1915 – enige editie

Voor de Belgische oorlogswezen.

De leerlingen van de Belgische School van Amsterdam hebben gisteren namiddag in het gebouw Odéon op de Singel, een groot feest gegeven “ten bate van het werk der Belgische wezen van de oorlog”, gelijk het in de aankondigingen heette. Stampvol was het in de grote bovenzaal van Odéon, en mild betaalden de bezoekers de programma's en de prentbriefkaarten, die hun door de jongens en meisjes te koop werden aangeboden. Die programma's waren op dezelfde wijze versierd als de prentbriefkaarten, nl. met taferelen in kleuren uit België, voorstellend weduwen en wezen van voor het vaderland gevallen. De oorspronkelijke ontwerpen hiervoor, vervaardigd door A. Ost, waren tegen de wanden van de zaal opgehangen.

De middag werd geopend met twee toespraken, een van de jonheer Aimé Selens in het Nederlands, en een van de jongejuffrouw Claire Gosciny in het Frans. Het Frans van het allerliefste meisje, met haar zwarte lokken en haar intelligent gezichtje, was zeker zuiverder dan het Nederland van het alleraardigste, parmantige knaapje, - een echt klein duimpje – maar in één opzicht geven de twee kleine inleiders elkander niets toe. Zij beschikten beiden over een zelfde vrijmoedigheid en zekerheid, en vooral over een zelfde juist begrip van de eisen van de declamatie. Voor Nederlandse kinderen was er hier wel wat te leren.

Daarna werd een zeer onderhoudend programma uitgevoerd. Er werden verzen gezegd; er was klaviermuziek, er werd gedanst (op het toneel wel te verstaan) en er werden zelfs twee toneelstukjes opgevoerd.

Het was een alleraardigste middag, die zeker een aanzienlijke opbrengst zal hebben opgeleverd voor het goede doel.

Onder het opschrift Zelfstandigheid bespreekt Frans van Cauwelaert in Vrij België de vraag of België nauwere aansluiting bij de viervoudige entente moet zoeken. Hij komt tot deze slotsom.

Welnu, wij aarzelen niet te bevestigen, dat het niet in het belang ligt van ons volk om gewoonweg lid te worden van de Entente. Het zou mijns inziens onpolitiek zijn, met het oog op het heden. In mijn artikel over de rede van de Duitse rijkskanselier heb ik vorige week aangetoond, hoe Duitsland op slinkse wijze, onder de schijn, dat het geen nieuwe invalspoorten kan openen aan Engeland en Frankrijk, België wil doemen tot blijvende onderworpenheid. Het is, hebben wij gezegd, alleen hypocrisie, maar wij mogen hem geen stof geven voor zijn masker. Onze volkomen onaantastbaarheid heeft elke poging om de inval in België met leugenberichten te verrechtvaardigen verijdeld. Laat ons dit voorbeeld ook dienen in het onderhavig geval. Laten wij vooral niet uit het oog verliezen, dat de Duitse agenten, niet alleen in het buitenland, maar in België zelf, het meest verregaande, en een voor de eendracht van het land niet ongevaarlijk misbruik zouden maken van een verdrag van aansluiting van België bij de Entente-machten. – Maar niet alleen uit onmiddellijke opportuniteit, ook voor onze toekomstbelangen moeten wij zelfstandig blijven en vrij in ons optreden. Wij moeten ons niet laten afglijden op gevoelsargumenten. In de donkere dagen vooral moet men goed voor zich uitkijken, en de nuchtere rede wijst ons niet op de weg van wat ik in een vorig artikel genoemd heb “Satellietenpolitiek”. Wij moeten onze staatkunde, binnen de grenzen van eer en recht richten op ons eigen belang, d.i. het algemeen welzijn van ons eigen volk. Wat dit belang aan ons voorschrijft is zaak van nuchtere studie, van betrouwbare wetenschappelijkheid in het vastleggen van ons uitgangspunt, van helder en onvooringeromen vooruitzicht bij het

stellen van het einddoel, van diplomatische behendigheid en zedelijke zelfstandigheid bij de keuze der middelen.

Uit België wordt aan de Tijd gemeld:

De Belgische sociaaldemocratische kamerafgevaardigde Kamiel Huysmans zal met zijn gezin Brussel verlaten, ten einde zich in Den Haag te gaan vestigen, waar hij zich zal blijven bezig houden met de leiding van het secretariaat van het internationaal sociaaldemocratisch bureau. Zoals men weet, is de hoofdzetel van dit bureau reeds eerder verplaatst.